

Raadsvergadering d.d. : 02 juli 2024

Afdeling : Beheer Ruimte en Organisatie

Portefeuillehouder : Wethouder M.M. Kuijken

Onderwerp : Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040

Betreffend onderdeel : Taakveld 2 "Verkeer en vervoer"
programmabegroting

Samenvatting

Op Metropoolregio Eindhoven niveau is een gezamenlijke visie opgesteld ten aanzien van mobiliteit. Deze zogenaamde Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040 welke eerder dit jaar ter consultatie is aangeboden aan de 21 gemeenteraden van de MRE wordt nu voorgelegd voor definitieve vaststelling. Deze mobiliteitsvisie beschrijft de visie op mobiliteit en mobiliteitstransitie van de Metropoolregio.

Inleiding

De schaa sprong van de regio en daarmee de toename van woningen, inwoners en arbeidsplaatsen heeft een grote impact op de mobiliteitsvraag in de Brainportregio en de inpassing en vorm van de mobiliteit. De opgaven waarvoor de Brainportregio staat zijn bekend: grote economische groei, woningnood, uitdagingen op het gebied van gezond leven, verduurzaming en klimaatbestendigheid. Dit vraagt om een gedeelde visie op de ontwikkeling van de Brainportregio. In dit kader heeft de Metropoolregio in samenwerking met de 21 gemeenten van de MRE een "Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040 (bijlage 1) opgesteld.

In de Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040 wordt de gezamenlijke visie bepaald ten aanzien van mobiliteit. Op d.d. 18 april 2024 heeft uw gemeenteraad een gezamenlijke zienswijze vastgesteld op de consultatieversie van de mobiliteitsvisie. In de "Reactienota zienswijzen: Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040" (bijlage 2) zijn de zienswijzen van uw raad en de overige zienswijzen opgenomen en beantwoord.

De Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040 is naar aanleiding van uw zienswijze en die van de andere regiogemeenten, VNO/NCW, NS, ANWB, de Belgische provincie Vlaanderen en Limburg, de gemeenten Weert en Nederweert en de Provincie Limburg naar tevredenheid aangepast. Op 15 mei 2024 heeft het Poho Mobiliteit en Innovatie en positief advies uitgebracht aan het DB van de MRE en is de regionale mobiliteitsvisie voor definitieve besluitvorming aangeboden aan de 21 gemeenten van de Metropoolregio Eindhoven.

Advies

1. De Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040 vast te stellen.
2. Bij toekomstig vast te stellen mobiliteitsbeleid rekening te houden met de uitgangspunten van de Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040.

Beoogd effect

Met de Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040 zetten we een stip op de horizon om tot een gezamenlijk mobiliteitssysteem te komen en de mobiliteitstransitie in gang te zetten. Deze Regionale Mobiliteitsvisie is de basis voor de nader op te stellen Meerjarig Multimodaal Mobiliteitspakket (MMMP).

Argumenten

1.1 De Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040 geeft een gezamenlijk gedragen beeld voor de mobiliteit in 2040.

De regionale mobiliteitsvisie geeft het gezamenlijke gedragen beeld weer van de mobiliteit in 2040. Dankzij dit beeld kunnen we ook gezamenlijk bepalen waarop de regio/ de 21 gemeenten in moeten zetten om de regio leefbaar en bereikbaar te houden. Daarmee vormt de regionale visie mobiliteit voor de regio dus ook de basis voor het maken van afspraken met het Rijk, de provincie, gemeenten en overige partners over het uitvoeren van programma's en projecten ten behoeve van de leefbaarheid en bereikbaarheid van onze regio. Dit wordt uitgewerkt in 2024 in het Meerjarig Multimodaal Mobiliteitspakket (MMMP).

1.2 Een regionale mobiliteitsvisie is noodzakelijk.

De schaa sprong van de regio en daarmee de toename van woningen, inwoners en arbeidsplaatsen heeft een grote impact op de mobiliteitsvraag in de regio en de inpassing op de vorm van de mobiliteit. Dat vraagt om een gedeelde regionale visie en een gezamenlijk pakket aan mobiliteitsmaatregelen. Het huidige mobiliteitssysteem is onvoldoende in staat om de groei in inwoners, arbeidsplaatsen en activiteiten binnen Zuidoost-Brabant goed te faciliteren. Het mobiliteitssysteem is al aan het veranderen naar een systeem dat er meer op gericht is om ruimte-efficiënte, schone en actieve vormen van mobiliteit te stimuleren. Deze mobiliteitstransitie gaat ook helpen om de groei te faciliteren.

Om Zuidoost Brabant in de toekomst bereikbaar én leefbaar te houden, zal er dus ingezet moeten worden op duurzame mobiliteitsoplossingen die passen, werken en gezamenlijk door de 21 gemeenten van de regio met partners worden uitgevoerd.

Ook zonder de stormachtige economische ontwikkelingen in de regio is de mobiliteit aan verandering toe. Technisch is er steeds meer mogelijk (denk aan de e-fiets en realtime reisadvies). Ambities, bijvoorbeeld op het gebied van de kwaliteit van leven en als antwoord op de klimaatverandering wijzigen. Maar ruimtelijk en financieel zijn grenzen in zicht. Dat maakt de aanleg van nieuwe infrastructuur lastig en ook het tegen hoge kosten laten rijden van OV op trajecten en momenten met weinig reizigers. Inspelen op ontwikkelingen is in heel de regio nodig, niet alleen omdat deze de bereikbaarheid en leefbaarheid bedreigen, maar vooral omdat ze kansen bieden voor een toekomstvast duurzaam mobiliteitssysteem.

1.3 De 21 gemeenten van de MRE vormen één Brainport-ecosysteem.

De 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant vormen één Brainport-ecosysteem. De verschillende delen van de regio dragen samen, met hun eigen kwaliteiten, bij aan de kracht van het ecosysteem: profileren met lokale kwaliteiten én krachten bundelen, versterkt het totale ecosysteem. Daarom worden een mobiliteitsvisie en een mobiliteitspakket opgesteld voor heel Zuidoost-Brabant.

1.4 De regionale mobiliteitsvisie is samen met ander beleid de basis voor een Meerjarig Multimodaal Mobiliteitspakket (MMMP)

In het BO-MIRT 2022 zijn al financiële afspraken gemaakt voor een eerste pakket van maatregelen dat de mobiliteitstransitie gaat versnellen. Ook is afgesproken dat de regio een meerjarig multimodaal mobiliteitspakket voor de lange termijn 2040 opstelt voor de Brainportregio. Het mobiliteitspakket komt voort uit een gezamenlijke regionale mobiliteitsvisie van de 21 gemeenten van de Metropoolregio Eindhoven. De visie bouwt voort op de Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant, het MIRT-onderzoek Verstedelijking en Bereikbaarheid Brainport en uitwerkingen daarvan en de eerder in het BO-MIRT gemaakte afspraken.

De visie en de uitwerking van de ontwikkelstrategie vormen het startpunt voor een regionaal multimodaal mobiliteitspakket. Al vastgestelde studies en strategieën uit eerdere trajecten van en binnen de MRE (zoals Bereikbaarheidsakkoord en -agenda, de Brainport regiodeal 2022) leveren belangrijke bouwstenen voor de totstandkoming van het mobiliteitspakket en zijn gebruikt bij het opstellen van de voorliggende visie. De doorvertaling naar de maatregelen voor de mobiliteitsopgaven vindt later plaats, met de samenstelling van het meerjarig multimodaal mobiliteitspakket. De doelstelling is dat dit eind 2024 gereed is.

1.5 De Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040 past binnen de regionale en lokale afspraken en kaders.

De Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040 bouwt voor op de Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant, het MIRT-onderzoek Verstedelijking en Bereikbaarheid Brainport en uitwerkingen daarvan in de eerder in het BO-MIRT gemaakte afspraken "Brainportdeal" (vastgesteld op 21 september 2023 middels het raadsbesluit: "Regionale bekostigingssystematiek bereikbaarheid Brainport"). Op dit moment zijn de subregio's bezig met een vertaalslag van de Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant tot subregionale ontwikkelstrategieën. De Kempengemeenten werken gezamenlijk aan "Ontwikkelstrategie de Kempen". De visie en de subregionale uitwerkingen van de ontwikkelstrategie vormen het startpunt van een regionaal multimodaal mobiliteitspakket welke later in 2024 wordt opgesteld. Daarnaast past de regionale mobiliteitsvisie binnen de Mobiliteitsstrategie De Kempen (vastgesteld op 17 december 2020) en binnen de Gemeentelijke Visie Mobiliteit (vastgesteld op 29 september 2022).

1.6 Het thema openbaar vervoer is in de regionale mobiliteitsvisie beter uitgewerkt.

Naar aanleiding van de zienswijze van uw raad en de overige ingebrachte zienswijzen is het thema openbaar vervoer gedetailleerder uitgewerkt onder het kopje "Schaalsprong én overal in de regio beter bereikbaar met 'gedeelde mobiliteit'".

De regio is ambitieus als het gaat om "gedeelde mobiliteit". We gaan echter uit van functionaliteit en niet van vorm. Het openbaar vervoer (bus en trein) is geschikt bij een specifieke mobiliteitsvraag van de reiziger. Aanvullend op of in plaats van busvervoer kan vaak op een andere manier beter aan de mobiliteitsvraag worden voldaan. Het verzamelbegrip hiervoor is gedeelde mobiliteit. De bereikbaarheid van het landelijk gebied is hierbij een belangrijk doel.

1.7 De zienswijzen hebben niet geleid tot grote aanpassingen.

Mede naar aanleiding van de zienswijze voor uw raad is de regionale mobiliteitsvisie aangepast, met name voor wat betreft de belangrijke rol van het openbaar vervoer in de mobiliteitstransitie én voor de brede welvaart.

De overige zienswijzen hebben voornamelijk enkel tot tekstuele verduidelijkingen. Er zijn geen onaanvaardbare inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd aan de regionale mobiliteitsvisie. Het college acht de beantwoording van de zienswijze verduidelijkend en voldoende. Natuurlijk zullen we vanuit Bergeijk in het vervolgtraject aandacht blijven besteden aan de door u ingebrachte zienswijzen en het belang van de gemeente Bergeijk.

2.1 In toekomstig vast te stellen beleid houden we rekening met de Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040.

De Gemeentelijke Visie Mobiliteit houdt op dit moment al rekening met regionale plannen en afspraken. Daarnaast is onze Gemeentelijke Visie Mobiliteit al in lijn met de uitgangspunten van de Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040. Wanneer de Gemeentelijke Visie Mobiliteit geactualiseerd wordt en aan uw raad zal worden voorgelegd in 2026-2027 zal ook een verwijzing naar de Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2024 worden opgenomen.

Kanttekeningen

1.1 Het niet vaststellen van de Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040 doet afbreuk aan de regionale samenwerking.

De Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040 is gezamenlijke visie van de 21 gemeenten van de Metropoolregio Eindhoven en is noodzakelijk als basis voor het Meerjarig Multimodaal Mobiliteitspakket (MMMP) welke later dit jaar zal worden opgesteld. De Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040 voldoet aan de wensen en ambities van de 21 gemeenten en is in lijn met eerder gemaakte afspraken. De Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040 biedt daarmee een solide basis voor de toekomst.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

De visie wordt vertaald in een Meerjarig Multimodaal Mobiliteitspakket (MMMP). De programma's en projecten die hierin opgenomen worden, kunnen financiële gevolgen hebben voor de gemeenten. Besluitvorming over de financiële inzet van gemeenten aan specifieke projecten wordt voorgelegd aan de gemeenteraden volgens de Regionale Bekostigingssystematiek waarover uw gemeenteraad in mei 2024 is geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief RIB.

Maatschappelijk verantwoord inkopen

Er is geen sprake van een inkoop/aanbesteding naar aanleiding van dit voorstel.

Communicatie

Op 28 februari 2024 heeft een Webinar voor raads- en commissieleden plaatsgevonden over de inhoud van de consultatieversie van de Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040. Op 18 april 2024 heeft uw raad besloten een zienswijze in te dienen op de consultatieversie welke hebben geleid tot in een verduidelijking op uw ingebrachte punten in de Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040. Het besluit van dit voorstel wordt teruggekoppeld naar het Poho Mobiliteit en Innovatie van het MRE.

Uitvoering

Na het vaststellen van de regionale mobiliteitsvisie MRE 2040 door uw raad wordt deze geagendeerd op het Poho Mobiliteit en Innovatie van 8 juli 2024. Hierin zal de regionale mobiliteitsvisie MRE 2040 door alle 21 gemeenten bekrachtigd worden. Daarnaast zullen de 21 gemeenten in hun lokale mobiliteitsbeleid rekening houden met de Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040.

Bijlagen

1. Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040.
2. Reactienota zienswijzen: Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040.

Advies Raadscommissie

GZ heeft in haar vergadering d.d. 13 juni 2024 geadviseerd om het stuk door te geleiden naar de raadsvergadering van 02 juli 2024.

Burgemeester en wethouders van Bergeijk,

A.J.M. Ewalds
Gemeentesecretaris

A. Callewaert – de Groot
Burgemeester